

[Vilhelm Rasmussen.]

tion beløber sig nu udenfor de sønderjydske Landsdele til 266 748 Kr. — jeg tillader mig at forbigaa alle Ørebeløbene —, nemlig Skoledirektionerne 85 305 Kr. og Skolefondene 181 443 Kr., i alt, som nævnt, 266 748 Kr. Heraf betaler Staten kun Halvdelen af Udgifterne til Provsternes Kontorhold med 28 061 Kr., medens Skoleraadene har betalt 220 754 Kr. og Amtsrepartitionsfonden Befordringsudgifter med 17 933 Kr. Det bliver i alt 266 748 Kr. Skolefondens Administration vil koste det samme som før, 180 000 Kr. Skoleraadenes Udgifter bliver 1) 18 Skoleraadsformænd à 2 000 Kr., 36 000 Kr., 2) 18 Amtsskolekonsulenter à 2 000 Kr., 36 000 Kr., 3) Vikarudgifter for 18 Amtsskolekonsulenter à 2 850 Kr. 51 300 Kr., 4) Rejsseudgifter til 18 Amtsskolekonsulenter, der sikkert i Amtet vil bruge det samme, som Provsterne hidtil har haft, 36 000 Kr. Det vil sige 159 300 Kr., afrundet til 160 000 Kr., i alt 340 000 Kr., hvoraf Staten betaler 170 000 Kr., eller ca. 140 000 Kr. mere end hidtil, og Amterne 170 000 Kr. eller ca. 70 000 Kr. mindre end hidtil. Merudgiften er i alt ca. 70 000 Kr. Som ærede Medlemmer vil se, medfører det foreliggende Forslag, at Amternes Udgifter gaar ned med 70 000 Kr., og Statens Merudgift bliver i alt ca. 70 000 Kr., hvilket maa siges at være en meget ringe Sum i Forhold til de store Forbedringer, der kan ventes paa Skolens Omraade som en Følge af Lovforslaget.

En naturlig Konsekvens af, at Kredslærerne erstattes af Amtsskolekonsulenter, er, at Provstidirektionerne ophæves og erstattes med Amtsdirektioner, saaledes som det er foreslaet i § 13, men det kan man ikke, forekommer det mig, rejse nogen Betænkelighed imod. Med vor Tids udmærkede Trafikmidler er det meget lettere at komme rundt i Amterne, end det for ikke ret mange Aar siden var at komme rundt i Provstierne. Ogsaa af den Grund er det naturligt, at Direktionerne nu omfatter større Kredse. Hertil kommer, at Tilskyndelsen til Fremskridt herved vil brede sig til et større Antal Skoler.

Efter § 13 udpeger Ministeren Formanden i Amtsskoledirektionen, medens 4 Medlemmer vælges ved Forholdstalsvalg. Denne i det væsentlige folkevalgte Amtsskole-direktion har bl. a. ifølge § 13 Kaldsret til alle de Lærerembeder i Amtets Landkommuner, der ikke besættes af Kongen. I § 21 er indført den Ændring, at de nuværende Amtsskoleraad bevares, idet de dels skal

bestaa af Amsraadet, dels af et Antal Repræsentanter for Amtets Købstæder, mindst tre.

I den betydningsfulde § 33, der skal erstatte den nugældende ildesete § 8, er der efter Ministerens Forslag af Flertallet tilføjet et Stk. 4, der gør det muligt for Befolkningen paa ny at rejse en § 8-Sag efter et Aars Forløb, naar en saadan Sag er sluttet med, at en Lærer forbliver i sin Skole. Det er, som det høje Ting ser, en yderligere Indrømmelse til Befolkningen i dens Forhold til Lærerne, men der kræves af de stedlige Myndigheder Enstemmighed for, at en Lærer kan afskediges i sidste Instans, og han skal have Ventepenge i 5 Aar, hvorefter han kan afskediges med Pension, hvis han ikke har opnaaet anden Ansættelse. Det er Flertallets Haab, at denne Tilføjelse til Paragraffen baade sikrer Befolkningen den endelige Afgørelse i en alvorlig Uoverensstemmelse med en Lærer og yder Læreren, som Appeludvalget ikke har villet afskedige, et fyldestgørende økonomisk Vederlag, der bl. a. sætter en Lærer, der er endeligt afskediget i Henhold til dette Stykke, i Stand til at vente, til han kan opnaa Embede i en anden Kommune. Det er dog Flertallets Haab, at § 33 vil virke saaledes, at der ikke opstaar flere § 8-Sager. Dette Haab støttes i øvrigt af de Forventninger, man har Lov til at nære i Anledning af det nøje Samarbejde mellem Befolkningen og Lærerstandens, som hele Lovforslaget vil forarsage.

I § 37 er der en Ændring vedrørende Forældreraad ved de københavnske Skoler, der nøje svarer til Ændringen i § 4.

Endelig er der i § 55, Stk. 2, tilføjet en Bestemmelse om, at med visse Begrænsninger vedrørende de nuværende Amtsskolekonsulenter skal denne Lov ogsaa gælde for det sydlige Jylland. Der vil herved opnaas, at der gælder de samme Regler overalt i Landet — undtagen paa Færøerne — vedrørende Skolens Styrelse og Tilsyn, og det maa sikkert hilses med Glæde, hvis dette kan opnaas.

Med disse Bemærkninger i Anledning af de Ændringsforslag, Flertallet har stillet, skal jeg paa Flertallets Vegne anbefale det høje Tings Medlemmer at stemme for Ændringsforslag Nr. 1 og samtidig ogsaa anbefale at stemme for Lovforslag Nr. 43 angaaende Statstilskud til Folkehøjskoler og Landbrugsskoler, medens jeg omvendt maa bede det høje Tings Medlemmer om at stemme imod de af Mindretallet stillede Ændringsforslag.